

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΩΣΤΑΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ

Οι επαναστάτες και το σύστημα

Η καγκελάρια της Γερμανίας κ. Αγκελα Μέρκελ -μία ανακυκλωθείσα κομμουνίστρια με όχι ιδιαίτερη επίδοση, ως φοιτήτρια, στον κύκλο μαθημάτων περί του μαρξισμού και του λενινισμού- πήρε από το χέρι τον Έλληνα πρωθυπουργό κ. Αλέξη Τσίπρα -διαμορφώσεως κομμουνιστικής επίσης αλλά ελληνικών προδιαγραφών- και άρχισε να του αποκαλύπτει την κρυφή γοητεία της συμμετοχής στο ευρωπαϊκό κατεστημένο σύστημα. Αγνωστούμε έως ποιο σημείο προχώρησε η διαδικασία «προσπλουτισμού» του κ. Τσίπρα, αλλά δείπνο εργασίας πέντε ωρών δεν αξιώθηκε ποτέ Έλληνας πρωθυπουργός, στην ιστορία των σχέσεων του Βερολίνου με την Αθήνα. Δεν θα επιχειρήσουμε να προεξοφλήσουμε τις εξελίξεις, το αποτέλεσμα της συνόδου του Eurogroup και πλείστα άλλα κρίσιμα και μερικώς αδιέξοδα που θα ακολουθήσουν. Το βέβαιο είναι ότι στο πλαίσιο του αστικού κοινοβουλευτικού συστήματος υπάρχουν άλλα θέματα που διεκπεραιώνει αποτελεσματικότερα η δεξιά, και άλλα η αριστερά. Η αντιμετώπιση της Χρυσής Αυγής, λόγου χάρη, μπορούσε να επιχειρηθεί μόνον από τη Νέα Δημοκρατία, έστω και εάν ο τρόπος που επελέγη ενδεχομένως παραβίαζε τη συνταγματική και κοινοβουλευτική τάξη

πραγμάτων. Εάν κάτι ανάλογο επιχειρούσε μία αριστερή κυβέρνηση η χώρα θα οδηγείτο σε αιματοχυσία.

Αντίστοιχα, η ριζοσπαστική αριστερά, σε αυτήν τη συγκυρία απαξίωσης του «ευρωπαϊκού οράματος», ήταν η μόνη που μπορούσε να προσδώσει στο ευρώ ένα «ανθρώπινο πρόσωπο», πλήττοντας κάποιους από τους «ολιγάρχες», που έχουν ήδη στοχοποιηθεί -από ηγέτες της Ε.Ε., την τρόικα και τον ευρωπαϊκό Τύπο- καθώς και τους «πολιτικούς συνδέσμους» τους στα παραδοσιακά κόμματα εξουσίας. Αυτή ήταν προφανώς η «πολιτική» διάσταση των συζητήσεων στο Βερολίνο. Αλλά επειδή οι συνομιλίες ήταν «διμερείς», η καγκελάρια φρόντισε προφανώς να διασφαλίσει τις μελλοντικές γερμανικές επενδύσεις στο πλαίσιο των αποκρατικοποιήσεων, ίσως με τη μετοχική συμμετοχή και του ελληνικού Δημοσίου, αλλά όχι ασφαλώς τον έλεγχο. Αλλά υπάρχει επί πλέον και μία απόκρυφη συγγένεια της αριστεράς με την Ε.Ε. Η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων, η ελεύθερη διακίνηση των πληθυσμών, η ενιαία αγορά, το κοινό νόμισμα, υπονομεύουν ευθέως τον πυρήνα του εθνικού κράτους, που υπερασπιζόνταν η αστική δεξιά τα τελευταία

διακόσια χρόνια.

Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν αγωνίζεται βεβαίως για επιστροφή στην παλαιά τάξη πραγμάτων των εθνικών κρατών. Αυτή είναι η επιδίωξη κομμάτων της λεγομένης δεξιάς των άκρων - της κ. Μαρίν Λεπέν του Εθνικού Μετώπου της Γαλλίας και των άλλων. Η αριστερά είναι από τη φύση της διεθνοιστική και η Ε.Ε. παρέχει πλαίσιο «συντροφικής δράσεως». Βεβαίως τίποτε δεν προεξοφλείται με ασφάλεια στην ανθρώπινη ζωή και στην πολιτική επίσης. Η έλλειψη εμπειρίας των στελεχών της κυβερνήσεως του κ. Τσίπρα είναι κραυγαλέα και ο πλήρης εκτροχιασμός δεν είναι δυνατόν να αποκλεισθεί.

Αλλά ο ρόλος ενός συστήματος είναι να απορροφά τις νέες τάσεις και ο ηγέτης της ανατροπής να προσαρμόζεται σταδιακά. Η συνάντηση του Βερολίνου δημιουργεί την εντύπωση ότι μία διαδικασία ωσμώσεως έχει αρχίσει. Πρόκειται ενδεχομένως για αισιόδοξη ανάγνωση. Εάν επίκειται καταστροφή, για λόγους διατηρήσεως της ψυχικής μας πρεμίας, θα την διαχειρισθούμε όταν και εάν συντελεσθεί. Ούτως ή άλλως ο ΣΥΡΙΖΑ κυριαρχεί προς το παρόν στην πολιτική σκηνή. Είναι ταυτόχρονα κυβέρνηση και αντιπολίτευση.

Η ΑΥΓΗ

Το κρίσιμο πενήνήμερο της διαπραγματεύσεως

Το κεντρικό ζήτημα της κυβερνητικής πολιτικής κατά το πρώτο δίμηνο της θητείας της αποτελεί ασφαλώς η διαπραγμάτευση με τους εταίρους και δανειστές για τη μετάβαση από τη μνημονιακή πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης και της σκληρής λιτότητας στη νέα συμφωνία για την ανάκαμψη και την ανάπτυξη, που θα καταστήσει βιώσιμο το χρέος.

Οι διαπραγματεύσεις με τους εταίρους μπαίνουν στο πιο κρίσιμο πενήνήμερο μετά τη συμφωνία της 20ής Φεβρουαρίου και επικεντρώνεται στη λίστα των μεταρρυθμίσεων που καταθέτει η ελληνική κυβέρνηση. Οι δράσεις που προτείνονται για το 2015 προβλέπουν έσοδα ύψους 3 δισ. ευρώ, τα οποία δεν προέρχονται από περικοπές μισθών, συντάξεων ή εφάπαξ, αλλά από έκοντες, κατέχοντες και φοροδιαφεύγοντες.

Τις μεταρρυθμίσεις και τις δράσεις έχει ανάγκη η χώρα για να ξεκινήσει η ανάκαμψη και η επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας. Το ελληνικό πρόγραμμα είναι επεξεργασμένο και κοστολογημένο. Προβλέπει για το 2015 πρωτογενές πλεόνασμα 1,5% του ΑΕΠ, αντί του υπέρογκου 3% που είχε συμφωνήσει ο Σαμαράς, ενώ θετικός

εκτιμάται ο ρυθμός ανάπτυξης στο 1,4%.

Το δίμηνο αυτό διάστημα η κυβέρνηση τερμάτισε τον κυρίαρχο ρόλο της τρόικας, η οποία έδινε οδηγίες - τελεσίγραφα που εκτελούσαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Η νέα ελληνική κυβέρνηση και ο πρωθυπουργός έφεραν το πρόβλημα της χώρας στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού και διεθνούς ενδιαφέροντος, αξιοποιώντας και τη γεωπολιτική της σημασία.

Η κυβέρνηση ζητάει την άρση των αδικαιολόγητων περιορισμών της ΕΚΤ, που προκαλούν χρηματοπιστωτική ασφυξία στη χώρα, καθώς και την επιστροφή των κερδών του ευρωσυστήματος από τα ελληνικά ομόλογα. Ζητάει ακόμη την αύξηση του ορίου δανεισμού έντοκων γραμματίων, όπως είχε γίνει κατά το παρελθόν χωρίς να τεθούν εμπόδια. Παρά την άκαμπτη στάση των εταίρων, η Ελλάδα εξοφλεί το δημόσιο χρέος, όμως η κυβέρνηση έχει καταστήσει σαφές ότι δεν θα μπορεί να το εξυπηρετήσει από ίδιους πόρους εάν οι δανειστές δεν προχωρήσουν άμεσα στη εκταμίευση των χρημάτων που καθυστερούν αδικαιολόγητα. Η προειδοποίηση αυτή του πρωθυπουργού άνοιξε τον δρόμο

για την επταμερή και τη συμφωνία σε επίπεδο κορυφής, ενώ με την έγκριση του προγράμματος μεταρρυθμίσεων είναι εύλογο ότι θα αρθούν τα εμπόδια από την ΕΚΤ.

Η κυβέρνηση συμπλήρωσε δύο μήνες ζωής. Στο σύντομο αυτό χρονικό διάστημα παρουσιάζει σημαντικό έργο, παρά τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετωπίζει. Το πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης υλοποιείται, ενώ αναμένονται σημαντικά κονδύλια και από την Ε.Ε. Προχωράει η ρύθμιση με τις 100 δόσεις προς την εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία, η οποία θα συμβάλει τόσο στην αύξηση των εσόδων όσο και στην επανεκκίνηση της οικονομίας. Η κυβέρνηση ολοκλήρωσε την επεξεργασία των νομοσχεδίων για την επανελειτουργία της ΕΡΤ, την αποσυμφόρση των φυλακών, την αποκατάσταση των αδικιών και την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας στο Δημόσιο, καθώς και του σχεδίου νόμου για την αναστολή των πλειστηριασμών της πρώτης κατοικίας. Ποτέ στο παρελθόν μια κυβέρνηση δεν έκανε τόσα πολλά σε τόσο μικρό διάστημα, ενώ βρίσκεται μάλιστα αντιμετώπιση με τόσες μεγάλες δυσκολίες.

ΤΑ ΝΕΑ

ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ, ΠΑΙΔΙΑ

Η χιλιοειπωμένη φράση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, ο οποίος είχε αποφανθεί ότι στην πολιτική υπάρχουν πράγματα που λέγονται και δεν γίνονται, όπως και πράγματα που γίνονται και δεν λέγονται, περιγράφει με ακρίβεια τις νεοπαθογένειες της εξωτερικής μας πολιτικής. Μέσα σε δύο μήνες η κυβέρνηση κατόρθωσε να διαιρέσει τους φίλους και να πολλαπλασιάσει τους εχθρούς της ελληνικής διπλωματίας: η ατυχής πρεμιέρα με τις κυρώσεις προς τη Ρωσία - όπου η Ελλάδα κατάφερε να βάλει απέναντι εκείνους οι οποίοι συμφωνούσαν με τις θέσεις της - συμπληρώνεται καθημερινά με ατυχείς πρωτοβουλίες, όπως εκείνη της αποστολής αντιπροσωπείας στην Τεχεράνη, τη στιγμή που ουδείς Έλληνας επίσημος έχει επισκεφθεί τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ενδιαμέσως, η χώρα μας κατόρθωσε να δημιουργήσει κλίμα απόλυτης έλλειψης εμπιστοσύνης και συνεννόησης με τη Γερμανία - πράγμα που ανάγκασε τον Πρωθυπουργό να προχωρήσει σε δημόσια ανασκευή ενώπιον της καγκελάριας κατά την επίσκεψή του στο Βερολίνο. Όμως η δημιουργία μετώπων - τα οποία στη συνέχεια επιχειρείται να κλείσουν - προφανώς δεν συνιστά την πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική που ευαγγελίζεται η κυβέρνηση. Η δε προτεραιότητα που δίνεται στις σχέσεις με τη Ρωσία και δευτερευόντως την Κίνα απέχει προς το παρόν από το να έχει άμεσα απτά και επωφελή αποτελέσματα.

Οι διπλωματικές προτεραιότητες εξαρτώνται αναγκαστικά από τις ανάγκες της χώρας. Και η πλέον επείγουσα ανάγκη σήμερα είναι η δημιουργία συμμαχιών εντός της ευρωζώνης - ώστε να προωθηθεί το κεφαλαιώδες θέμα της επιστροφής στην ανάπτυξη, μέσω της εξόδου της χώρας από την κρίση. Ωστόσο με ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως η Γαλλία, η κυβέρνηση δεν έχει πλέον φίλους στο Eurogroup. Πριν από τα γεωστρατηγικά παίγνια, ας κοιτάξουμε και λίγο τα χάλια μας!